

Številka: 041-116/2022-2

Datum: 30. 8. 2022

NAVODILO

Državna volilna komisija (v nadaljevanju: DVK) je v zvezi z izvedbo rednih volitev v občinske svete in rednih volitev županov (v nadaljevanju: lokalne volitve)

sprejela

za zagotovitev zakonitosti izvedbe lokalnih volitev, ki bodo v nedeljo, 20. 11. 2022, ter enotne uporabe določb Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12, 68/17 in 93/20 – odl. US, v nadaljevanju: ZLV) in Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – ZVDZ - UPB1, 54/07 – odločba US, 23/17 in 29/21, v nadaljevanju: ZVDZ), naslednja strokovna **navodila, usmeritve in priporočila** občinskim volilnim komisijam:

I.

1. Predsednica državnega zbora Republike Slovenije je na podlagi petega odstavka 103. člena Ustave Republike Slovenije in prvega odstavka petega člena ZVPR dne 20. 7. 2022 razpisala redne lokalne volitve (Uradni list RS, št. 97/22).
2. Za dan glasovanja je določena nedelja, 20. 11. 2022. Roki za volilna opravila začnejo teči v ponedeljek, 5. 9. 2022.
3. Lokalne volitve ureja ZLV. Na podlagi 4. člena ZLV se glede vprašanj, ki s tem zakonom niso posebej urejena, uporabljajo določbe ZVDZ.
4. Lokalne volitve vodijo in izvajajo volilni organi, imenovani po ZLV, in sicer: DVK, občinske volilne komisije (ObVK) in posebne občinske volilne komisije (POVK). Glasovanje na voliščih in ugotavljanje izida glasovanja na voliščih vodijo volilni odbori.

II.

1. Priprava na izvedbo volilnih opravil

- 1.1. ObVK naj se čim prej sestanejo in seznanijo z Rokovnikom za izvedbo volilnih opravil za izvedbo lokalnih volitev, ki ga je dne 30. 8. 2022 na 39. redni seji sprejela DVK, ter pripravijo okvirni terminski program svojega dela.
- 1.2. Na podlagi 4. člena ZVDZ roki za volilna opravila tečejo ne glede na nedelje, državne praznike in druge dela proste dneve, zato naj bodo ObVK na to še posebej pozorne.
- 1.3. ObVK naj si pri izvajanju volilnih opravil prizadevajo, da jih opravijo čim prej, ko je to mogoče (ko so izpolnjeni pogoji), in, če je le mogoče, ne zadnji dan roka za posamezno volilno opravilo.

2. Določitev volišč in njihovih območij

- 2.1. ObVK na podlagi 39. člena ZVDZ in na podlagi 22. člena Zakona o evidenci volilne pravice (Uradni list RS, št. 98/13, v nadaljevanju: ZEVP-2) čim prej, najpozneje pa do 12. 9. 2022, določi volišča in območja volišč. Pri določitvi volišč je treba dosledno upoštevati, da so vsa volišča dostopna invalidom. V istem roku Sklep o določitvi volišč in njihovih območij ObVK posreduje izpostavi geodetske uprave, v vednost pa tudi pristojni upravni enoti.
- 2.2. Če na območju volišča ni objekta, ki bi bil dostopen invalidom, ObVK preuči možnost začasne postavitve bivalnega (pisarniškega) kontejnerja¹. Če je začasna postavitve možna, to določi s sklepom iz točke 2.1. in pristopi k aktivnostim, ki so potrebne za najem takega kontejnerja.
- 2.3. V primeru, da je morala ObVK zaradi spoštovanja določbe 79.a člena ZVDZ kakšno dosedanje (tradicionalno) volišče združiti z novim oziroma ga ukiniti, mora o tem takoj obvestiti javnost oziroma volivce na tem območju preko glasil lokalnih skupnosti in na drug krajevno običajen način (npr. obvestiti krajevno oz. četrtno skupnost ipd.). Obvestilo o novem sedežu volišča se objavi tudi na sedežu ukinjenega volišča.
- 2.4. ObVK mora določiti volišče za predčasno glasovanje, ki je na sedežu ObVK v takšnih prostorih v objektu, ki so dostopna invalidom (npr. to volišče naj se določi v prostorih v pritličju in ne v nadstropjih ali v kletnih prostorih). Predčasno glasovanje se opravi praviloma na posebnem volišču na sedežu ObVK oziroma lokalne skupnosti, razen na območju ObVK, ki imajo sedež v objektu lokalne skupnosti, ki invalidom ni dostopna. V primeru iz prejšnjega stavka se sedež volišča za predčasno glasovanje določi v objektu, ki je invalidom dostopno in je v bližini sedeža ObVK (lokalne skupnosti). Obvestilo o sedežu volišča za predčasno glasovanje se objavi na sedežu ObVK.
- 2.5. ObVK sklep o določitvi volišč javno objavi na sedežu ObVK, priporočamo pa tudi objavo na spletni strani občine.
- 2.6. Za volišče se šteje objekt, v katerem se glasuje, dvorišče tega objekta in določen prostor okrog objekta. Za določen prostor okrog objekta se šteje območje v obsegu najmanj 50 m okrog objekta, v katerem je volišče. ObVK lahko, glede na značilnosti lege objekta in možnost dostopov do tega objekta, določi drugačen obseg območja volišča.
- 2.7. Na območju volišča sta volilna propaganda in agitacija prepovedani.

3. Imenovanje volilnih odborov

- 3.1. Volilni odbor sestavljajo predsednik in dva člana ter njihovi namestniki (skupaj 6 članov). ObVK z dvojezičnega območja lahko, če tako oceni (večje število volivcev, ki imajo pravico voliti predstavnika narodne ali romske skupnosti), določi večje število članov volilnega odbora, vendar ne več kot skupaj 8 članov volilnega odbora.
- 3.2. Na podlagi 37. člena ZLV lahko politične stranke, druge organizacije občanov v občini ter občani dajo ObVK svoje predloge za imenovanje predsednika in članov volilnih odborov ter njihovih namestnikov (v nadaljevanju: člani VO). Člani VO se imenujejo izmed občanov, ki imajo stalno prebivališče v občini.
- 3.3. Predlogi kvalificiranih predlagateljev za imenovanje članov VO, ki se lahko pošljejo po pošti, e-pošti ali po faksu so pravočasni, če jih je ObVK prejela do vključno 15. 9. 2022.
- 3.4. Predlogom za imenovanje morata biti - poleg osebnih podatkov predlaganih članov (ime in priimek, naslov stalnega prebivališča, EMŠO, davčna številka in transakcijski račun) -

¹ Na državni ravni je DVK tako volišče v preteklosti poimenovala kot »začasno mobilno volišče«.

priložena pisna izjava predlaganih kandidat/kandidatov (v nadaljevanju: kandidat) za člana VO, da soglašajo z imenovanjem v volilni odbor, in izjava, da bodo najpozneje v treh dneh po javni objavi kandidatur oz. list kandidatov obvestili pristojno ObVK o morebitnem sorodstvenem razmerju s katerim od kandidatov, o katerem se glasuje na volišču, za katerega bodo imenovani v volilni odbor. ObVK nemudoma pozove politično stranko (ali drugega predlagatelja), ki ni priložila izjavo kandidata, da dopolni predlog z izjavo kandidata najpozneje v roku 3 dni od prejetja obvestila za dopolnitev. Če predlagatelj ne dopolni predloga, ga ObVK ne upošteva.

- 3.5. Pri imenovanju volilnih odborov mora ObVK dosledno upoštevati zakonske pogoje za imenovanje članov VO (biti morajo volivci, ki imajo stalno prebivališče v občini) in volilne odbore imenovati na način, da je zagotovljena politično pluralna sestava volilnih odborov.
- 3.6. Pri imenovanju volilnih odborov se, ob smiselni uporabi 41. člena ZVDZ, upošteva izid zadnjih lokalnih volitev v občinski svet. ObVK mora pri imenovanju upoštevati zaporedje političnih strank in tudi neodvisnih list kandidatov, in sicer po zaporedju (vrstnem redu) glede na število mandatov, ki jih je posamezna politična stranka oziroma neodvisna lista dobila v občinskem svetu na zadnjih lokalnih volitvah (leta 2018).
- 3.7. Med predlagateljema, ki imata enako število mandatov v občinskem svetu, določi ObVK zaporedje upoštevanja predlogov za člana VO z žrebom.
- 3.8. Če je predlogov iz točke 3.6. premalo, se za manjkajoče člane upošteva predloge preostalih registriranih političnih strank v Republiki Sloveniji in predloge drugih organizacij občanov v občini. V primeru večjega števila teh predlogov se upoštevanje predlogov določi z žrebom.
- 3.9. Če ObVK od istega predlagatelja dobi več predlogov za imenovanje članov VO, se upošteva vrstni red predlagatelja. V volilni odbor se lahko od istega predlagatelja imenuje največ enega člana ali enega namestnika člana VO .
- 3.10. Če ObVK ne popolni volilnega odbora po predlogih iz zgornjih navedenih točk, se za člane VO določijo uradniki zaposleni v upravi lokalne skupnosti ali organih državne uprave.
- 3.11. Zaporedje, kot je določeno v točki 3.6., ne pomeni tudi vrstnega reda funkcij v volilnem odboru. Pri imenovanju volilnega odbora je treba dosledno spoštovati določeno zaporedje oziroma vrstni red predlagateljev in ni mogoče izločiti posameznega predlagatelja.
- 3.12. ObVK ima diskrecijsko pravico, da sama določi predlaganim posameznim članom funkcijo v volilnem odboru, pri čemer lahko upošteva druge okoliščine, kot npr. predhodno članstvo v volilnem odboru, predhodno vodenje volilnega odbora ipd. ter na ta način zagotovi večjo učinkovitost dela volilnega odbora.
- 3.13. Če ObVK dobi več predlogov kvalificiranih predlagateljev, kot je mest v volilnem odboru, ne sme izločiti predlagateljev iz točke 3.6..
- 3.14. V primeru odpovedi članstva v posameznem volilnem odboru mora ObVK imenovati novega člana istega predlagatelja, če takega predloga ni, pa upoštevati prednostni vrstni red neimenovanih predlogov članov volilnih odborov iz točk 3.6. do 3.9.
- 3.15. S seznamami imenovanih članov volilnih odborov lahko razpolagajo vsi člani ObVK.
- 3.16. Odločbo o imenovanju volilnega odbora mora ObVK predati predsedniku volilnega odbora (vsebovati mora ime in priimek ter funkcijo člana volilnega odbora), ki jo mora razobesiti na volišču. Prav tako se predsedniku volilnega odbora preda identifikacijske kartice, ki vsebujejo ime in priimek ter funkcijo člana volilnega odbora. Člane VO je treba opozoriti, da morajo imeti identifikacijske kartice pripete ves čas, ko opravljajo delo na volišču.

4. Usposabljanje članov volilnih odborov

- 4.1. ObVK morajo pred dnevom glasovanja izvesti usposabljanje (inštrukcije) za člane VO in jih seznaniti z navodilom za delo volilnih odborov.
- 4.2. Pri usposabljanju morata sodelovati najmanj dva člana ObVK, udeležiti pa se ga morajo predsedniki in namestniki predsednikov VO.
- 4.3. Pri usposabljanju je treba posebej poudariti, da morajo volilni odbori pri glasovanju dosledno upoštevati določbe 71. člena ZVDZ, zlasti glede nujnosti:
 - a) ugotavljanja istovetnosti volivca z osebnim dokumentom (načelo osebnega glasovanja)
 - b) da se volivcu/volivki izroči glasovnica po podpisu ali po vpisu zaznambe, da se ne želi podpisati v volilni imenik oz. v seznam volivcev.
- 4.4. ObVK morajo pri izvedbi usposabljanj članov VO posebej poučiti:
 - a) o možnosti in načinu uporabe pripomočkov za glasovanje slepih in slabovidnih oseb (šablone za slepe, ki morajo biti na vseh voliščih),
 - b) prikrivanju osebnih podatkov drugih volivcev ob podpisu v volilni imenik in
 - c) načinu zbiranja statističnih podatkov o volilni udeležbi volivcev po spolu in starostnih skupinah.
- 4.5. ObVK morajo pri izvedbi usposabljanja članov volilnih odborov opozoriti na dosledno upoštevanje priporočil Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) in usmeritev DVK.

5. Kandidacijski postopek

- 5.1. Kandidacijski postopek izvajajo ObVK. Kandidate oziroma liste kandidatov za člane občinskega sveta in kandidate za župana občine predlagajo politične stranke v občini in volivci - po postopku in na način, kot ga določata ZLV in ZVDZ (smiselna uporaba).
- 5.2. Kandidate za člane občinskega sveta, predstavnike italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti, določijo volivci – pripadniki narodne skupnosti v občini, s podpisi najmanj 15 volivcev.
- 5.3. Kandidate za člane občinskega sveta – predstavnike romske skupnosti določijo volivci – pripadniki romske skupnosti v občini, s podpisi najmanj 15 volivcev ali organ društvene organizacije Romov v občini.
- 5.4. Vsaka politična stranka v občini lahko določi kandidata za župana, kandidate oziroma listo kandidatov za člane občinskega sveta v vsaki volilni enoti.
 - 5.4.1. V posamezni volilni enoti lahko določi največ toliko kandidatov, kolikor članov občinskega sveta se voli v volilni enoti oziroma lahko določi po eno listo kandidatov v vsaki volilni enoti (proporcionalni sistem), na kateri je lahko največ toliko kandidatov, kolikor članov občinskega sveta se voli v volilni enoti.
 - 5.4.2. Politična stranka določi kandidate oziroma listo kandidatov po postopku, določenim z njenimi pravili. Pri določanju kandidatov oziroma liste kandidatov smejo sodelovati samo člani stranke, ki imajo volilno pravico in stalno prebivališče v občini. Kandidate določijo s tajnim glasovanjem.
 - 5.4.3. Kandidaturi oziroma listi kandidatov, ki jo vloži politična stranka, morajo biti priložena tudi pravila politične stranke o določanju kandidatov oziroma list kandidatov in zapisnik o določitvi kandidatov oziroma list kandidatov.
- 5.5. Volivci določajo kandidate s podpisovanjem.

- 5.5.1. Kandidate za člane občinskega sveta v posamezni volilni enoti oziroma listo kandidatov v volilni enoti (proporcionalni sistem) lahko določi s podpisovanjem skupina volivcev, ki imajo v volilni enoti stalno prebivališče. Če so volivci državljani druge države članice EU in nimajo prijavljenega stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, pa morajo imeti v Sloveniji prijavljeno začasno prebivališče. Potrebno število podpisov je najmanj 1 % od števila volivcev v volilni enoti na dan razpisa volitev, vendar ne manj kot 30 in ne več kot 1000.
- 5.5.2. Vsaka skupina volivcev lahko v posamezni volilni enoti določi največ toliko kandidatov, kolikor članov občinskega sveta se voli v volilni enoti oziroma lahko določi le eno listo kandidatov v volilni enoti (proporcionalni sistem).
- 5.6. Glede določanja kandidatov za župana veljajo smiselno določbe ZLV o kandidiranju za večinske volitve v občinski svet.
- 5.6.1. Kadar določa kandidata za župana skupina volivcev, je potrebno število podpisov najmanj 2 % od števila volivcev v občini, ki so glasovali v prvem krogu na zadnjih rednih volitvah za župana, vendar ne manj kot 15 in ne več kot 2500.
- 5.6.2. ObVK število potrebnih podpisov volivcev iz prejšnje točke objavi takoj oz. najpozneje do 6. 9. 2022.
- 5.7. ObVK naj bodo pozorne na skupne določbe ZLV, ki veljajo v postopku kandidiranja.
- 5.7.1. Kandidat mora imeti v volilni enoti, v kateri kandidira za člana občinskega sveta, stalno prebivališče. Če je kandidat državljan druge države članice EU, ki nima prijavljenega stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, pa mora imeti v Sloveniji začasno prebivališče. Kandidat za župana mora imeti stalno prebivališče v občini, kjer kandidira.
- 5.7.2. Vsakdo lahko kandidira samo v eni volilni enoti in samo na eni listi kandidatov. Za vsako kandidaturo je potrebno pisno soglasje kandidata. Soglasje kandidata je nepreklicno.
- 5.7.3. Vsak volivec lahko da podporo s podpisom samo enemu predlogu kandidatov, ki se volijo po večinskem načelu, ali samo eni listi kandidatov.
- 5.7.4. Podpora s podpisi se daje od 5. 9. 2022 do vključno 20. 10. 2022 na obrazcih, ki jih je predpisala DVK z Navodilom o obrazcih za dajanje podpore v postopku kandidiranja na lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 47/18).
- 5.7.5. Politična stranka ali volivci, ki v volilni enoti določijo več kot enega kandidata za člana občinskega sveta, morajo določiti kandidate oziroma kandidatne liste tako, da pripada vsakemu od obeh spolov najmanj 40% kandidatur oziroma mest na kandidatni listi ter svoje kandidate oziroma kandidatke na prvi polovici kandidatne liste razporediti izmenično po spolu. To ne velja za kandidatne liste, na katerih so uvrščeni trije kandidati oziroma kandidatke, pri čemer mora biti na kandidatni listi, na katero so uvrščeni trije kandidati oziroma kandidatke, najmanj en predstavnik vsakega od spolov.
- 5.7.6. Kandidatura oziroma lista kandidatov mora vsebovati oznako volilne enote, ime predlagatelja, ime liste kandidatov, osebne podatke kandidatov: ime in priimek, rojstni podatki, stopnja izobrazbe, naziv izobrazbe, strokovni ali znanstveni naslov in delo, ki ga opravlja, naslov stalnega prebivališča oziroma začasnega prebivališča, če je državljan druge države članice EU in nima prijavljenega stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, ime in priimek ter naslov stalnega prebivališča predstavnika kandidature oziroma liste kandidatov, če je državljan druge države članice EU, ki nima prijavljenega stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, pa naslov začasnega prebivališča. Kandidaturi oziroma listi kandidatov

morajo biti priložena pisna soglasja kandidatov in z zakonom določeno najmanjše število podpisov volivcev na predpisanih obrazcih.

- 5.7.7. Če je predlagatelj kandidature oziroma liste kandidatov skupina volivcev, se kot ime predlagatelja navede ime in priimek enega izmed teh volivcev z dodatkom »in skupina volivcev«. Ime predlagatelja se šteje tudi za ime liste, če volivci niso določili drugega imena liste.
- 5.7.8. Liste kandidatov morajo biti neposredno vložene na ObVK najpozneje 20. 10. 2022 do 19. ure. Listo kandidatov, ki se predloži ObVK po izteku roka, se zavrne.

6. Postopek potrjevanja kandidatur in list kandidatov

- 6.1. Po vložitvi kandidature oziroma liste kandidatov je treba kandidaturo oziroma listo kandidatov (v nadaljevanju: kandidatura) preizkusiti in nato odločiti, ali se kandidatura potrdi ali zavrne. ObVK mora svoje naloge opraviti čim prej, po možnosti pred iztekom rokov, določenih v rokovniku volilnih opravil.
- 6.2. Kandidaturo, ki je vložena pravočasno, ObVK takoj preizkusi - ali je sestavljena in določena v skladu z zakonom. ObVK ob predložitvi ugotovi, ali je vloga popolna in ali so listi kandidatov priložene vse priloge, ki jih določa zakon.
- 6.3. Če ObVK ugotovi formalne pomanjkljivosti, ki jih je mogoče odpraviti, zahteva od predlagatelja, da jih čim prej, najkasneje pa v treh (3) dneh, odpravi. Če formalne pomanjkljivosti niso odpravljene v tem roku, volilna komisija listo kandidatov zavrne.
- 6.4. ObVK je pri preizkusu zakonitosti vloženi kandidatur še posebej pozorna na naslednje:
 - 6.4.1. Na dosledno spoštovanje točke 5.4.2. tega navodila. ObVK mora na podlagi pravil politične stranke, liste navzočih in zapisnika o določitvi liste kandidatov preveriti, ali so pri določanju kandidature oziroma liste kandidatov sodelovali (odločali) samo člani stranke, ki imajo volilno pravico in stalno prebivališče v občini in ali so bili kandidati oziroma lista kandidatov določena s tajnim glasovanjem.
 - 6.4.2. ObVK je pri preizkusu zakonitosti vloženi kandidatur pozorna tudi na določbo prvega odstavka 52. člena ZVDZ, ki se nanaša na ime liste kandidatov. Ime liste kandidatov, ki jo je vložila politična stranka, je ime politične stranke. Sestavni del imena liste je lahko tudi skrajšano ime stranke ali kratica njenega imena. Imenu liste se lahko doda simbol oziroma znak stranke.
 - 6.4.3. Da kandidatura oziroma lista kandidatov vsebuje vse podatke iz točke 5.7.6. tega navodila.
- 6.5. ObVK na podlagi predloženih podatkov kandidatov in predstavnika liste v Evidenci volilne pravice pridobi (preveri) podatek, ali imajo kandidati pasivno volilno pravico.
- 6.6. Po opravljenem preizkusu ObVK kandidaturo oziroma listo kandidatov, ki je sestavljena in določena v skladu z zakonom, potrdi.
- 6.7. Če ObVK ugotovi, da kandidatura oziroma lista kandidatov ni sestavljena in določena v skladu z zakonom, jo zavrne. Lista kandidatov se lahko zavrne v celoti ali samo delno, in sicer glede posameznih kandidatov ali pa v delu, ki se nanaša na posamezno sestavino liste (npr. del imena liste ipd.).
- 6.8. Odločbo o potrditvi oziroma o zavrnitvi liste kandidatov izda ObVK čim prej, najpozneje pa 20 dni pred dnem glasovanja, torej najpozneje 30. 10. 2022. Odločba se vroči predstavniku kandidature oziroma liste kandidatov.

- 6.9. V primeru, ko ObVK zavrne listo kandidatov, mora v odločbi podučiti, da je zoper odločbo dopustna pritožba na sodišče, pristojno za upravne spore, v 48-ih urah po prejemu odločbe.
- 6.10. ObVK sestavijo seznam potrjenih list kandidatov v občini oziroma v posamezni volilni enoti in seznam potrjenih kandidatur po vrstnem redu, ki se določi z žrebom, in sezname kandidatov, o katerih se glasuje. Žreb vrstnega reda ObVK opravijo takoj, ko so izpolnjeni pogoji za žreb, torej čim prej, ko je to mogoče. Pri žrebu lahko sodelujejo predstavniki list ali od predstavnika pooblaščen oseba, ki mora biti volivec in ne sme biti kandidat. Žreb se opravi po postopku in na način, ki ga določi ObVK, ali na podlagi smiselne uporabe pravil Državne volilne komisije (Pravila o postopku izvedbe žreba za določitev vrstnega reda kandidatur in list kandidatov št. 040-2/2014, z dne 26. 4. 2014).
- 6.11. ObVK javno objavi seznam potrjenih kandidatur ter list kandidatov.

7. Drugi (posebni) načini glasovanja

- 7.1. Na volitvah v občinske svete in volitvah župana lahko volivci glasujejo na načine, ki jih določata ZLV in ZVDZ.
- 7.2. Posebni načini uresničevanja volilne pravice se, skladno s 34. členom ZEVP-2, vodijo v evidenci volilne pravice. V to evidenco jih vpiše pristojna volilna komisija, prav tako pa volilne karte za glasovanje po pošti v Republiki Sloveniji, skladno s 36. členom ZEVP-2, izda ObVK, zato je potrebno, da vsaj dve pooblaščen osebi vsake ObVK dostopata do evidence volilne pravice. Navodila za uporabo evidence volilne pravice zagotovi Ministrstvo za notranje zadeve.
- 7.3. Glasovnice za posebne oblike glasovanja se dodatno žigosajo z originalnim žigom ObVK. Glasovnice ObVK žigosa na naslednji način:
1. glasovnice za glasovanje po pošti v Sloveniji se žigosajo v desnem spodnjem kotu,
 2. glasovnice za predčasno glasovanje se žigosajo v levem spodnjem kotu,
- 7.4. Pri žigosanju glasovnic mora biti ObVK pozorna, da se odtisnjen žig ne dotika besedila navodila za glasovanje, ki je na glasovnici, in tistega dela glasovnice, kjer so vpisani kandidati.
- 7.5. Glasovanje po pošti v Sloveniji
- 7.5.1. Po določbi 81. člena ZVDZ lahko po pošti glasujejo volivci, ki so v priporu, zavodu za prestajanje kazni, v bolnišnici ali v socialnovarstvenem zavodu za institucionalno varstvo, če to sporočijo ObVK najpozneje deset dni pred dnem glasovanja oziroma najpozneje 9. 11. 2022. Na enak način lahko glasujejo tudi invalidi, ki to sporočijo ObVK v prej omenjenem roku in predložijo odločbo pristojnega organa o priznanju statusa invalida.
- 7.5.2. Invalidi lahko glasujejo po pošti tudi stalno, če to sporočijo DVK in predložijo odločbo pristojnega organa o priznanju statusa invalida. To sporočilo velja do preklica.
- 7.6. Glasovanje po pošti – invalidi
- 7.6.1. Če želi volivec invalid glasovati po pošti, mora obvestilu obvezno predložiti odločbo pristojnega organa o priznanju statusa invalida. Odločbe o invalidnosti izdajajo:
1. Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
 2. Zavod RS za zaposlovanje – odločbe o invalidnosti po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, ter po zakonu, ki je urejal usposabljanje in zaposlovanje invalidov;
 3. Zavod RS za šolstvo – odločbe o usmerjanju v program vzgoje in izobraževanja po zakonu, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami;
 4. Centri za socialno delo – podatke o oblikah družbenega varstva po zakonu, ki ureja družbeno varstvo duševno in telesno prizadetih oseb, in odločbe o pridobitvi statusa otroka s posebnimi potrebami;

5. Upravne enote – odločbe o vojnih invalidih po zakonu o vojnih invalidih.

- 7.6.2. Na podlagi sklepa DVK št. 041-5/2022-1, z dne 3. 2. 2022, volivci, ki so v izolaciji, lahko glasujejo po pošti v skladu z določbo drugega odstavka 81. člena ZVDZ, pod pogojem, da so v izolaciji najpozneje 10 dni pred dnevom glasovanja in da obvestilo (vloži) okrajni volilni komisiji o tem priložijo ustrezno dokazilo (izvid o pozitivnem testu ali SMS obvestilo o pozitivnem testu).
- 7.6.3. Če volivec, ki zahteva glasovanje po pošti, ne predloži odločbe o priznanju statusa invalida oziroma izvida o pozitivnem testu ali SMS obvestila o pozitivnem testu, ga mora ObVK pozvati, da obvestilo dopolni z ustreznim dokazilom. Rok za dopolnitev je 3 dni (smiselna uporaba 56. člena ZVDZ – odprava formalnih pomanjkljivosti). Če volivec obvestila ne dopolni, se obvestilo o glasovanju po pošti ne upošteva. ObVK mora v pozivu k dopolnitvi volivca posebej opozoriti, da se, če v roku 3 dni ne bo predložil ustreznega dokazila, njegovo obvestilo o glasovanju po pošti ne bo upoštevalo, lahko pa bo glasoval na volišču, kjer je vpisan v volilni imenik. Če je vloga za glasovanje po pošti popolna, se volilno gradivo pripravi po enakem postopku, kot za glasovanje po pošti na območju Slovenije (volilna karta, glasovnica, ovojnica z naslovom ObVK, ovojnica za glasovnico).
- 7.7. Glasovanje po pošti – volivci, ki jim je nepredvideno odvzeta prostost oz. so sprejeti v bolnišnico, socialnovarstveni zavod ipd., ter volivci, ki so v izolaciji.
- 7.7.1. Na podlagi drugega odstavka 81. člena ZVDZ volivci, ki jim je bila nepredvideno odvzeta prostost oziroma so nepredvideno sprejeti na zdravljenje v bolnišnico ali pa v institucionalno varstvo socialnovarstvenega zavoda ali so prejeli odločbo o invalidnosti po roku iz prejšnje točke, lahko glasujejo po pošti, če to sporočijo ObVK, najpozneje pet dni pred dnevom glasovanja oziroma najpozneje 14. 11. 2022 in o tem priložijo ustrezno dokazilo (npr. potrdilo ali odločbo).
- 7.7.2. Na podlagi sklepa DVK št. 041-5/2022-1, z dne 3. 2. 2022, lahko volivci, ki so v izolaciji, glasujejo po pošti v skladu z določbo tretjega odstavka 81. člena ZVDZ, pod pogojem, da so v izolaciji najpozneje 5 dni pred dnevom glasovanja in da obvestilo (vloži) ObVK o tem priložijo ustrezno dokazilo (izvid o pozitivnem testu ali SMS obvestilo o pozitivnem testu).
- 7.7.3. Če volivec iz prejšnjih točk ne predloži ustreznega dokazila, ga mora ObVK nemudoma pozvati k dopolnitvi obvestila o glasovanju po pošti. Če volivec obvestila ne dopolni (s fotokopijo odločbe/potrdila), se obvestilo o glasovanju po pošti ne upošteva. Če je vloga popolna, se volivcu takoj posreduje gradivo za glasovanje po pošti. Prav tako pa se v volilnem imeniku naredi ustrezna oznaka o drugačnem načinu glasovanja.
- 7.8. Glasovanje po pošti v Sloveniji - izpis volilne karte in priprava volilnega gradiva za glasovanje po pošti (v nadaljevanju: volilno gradivo)
- 7.8.1. Na podlagi 36. člena Zakona o evidenci volilne pravice (Uradni list RS, št. 98/2013 ZEVP-2) so ObVK pristojne za izdajanje volilnih kart. Izpis volilnih kart je omogočen iz spletne aplikacije EVP.
- 7.8.2. V volilni imenik v rubriki »opombe« mora ObVK pri volivcu, ki glasuje po pošti, narediti oznako »po pošti«. Pri tem opravilu velja posebna pozornost glede določbe tretjega odstavka 72. člena ZVDZ, ki določa, da volilni odbor ne dovoli glasovati osebi, pri kateri je v volilnem imeniku v rubriki »opombe« označba o drugem načinu glasovanja. Oznaka se lahko naredi na drugačen način, na primer tudi kot »PTT« ipd. Pomembno je, da je pri vseh, ki glasujejo po pošti, narejena oznaka, ki se razlikuje od oznake za predčasno glasovanje ali glasovanje na volišču omnia.
- 7.8.3. Volilno gradivo se pošilja s pošto storitvijo »Prednostno«.

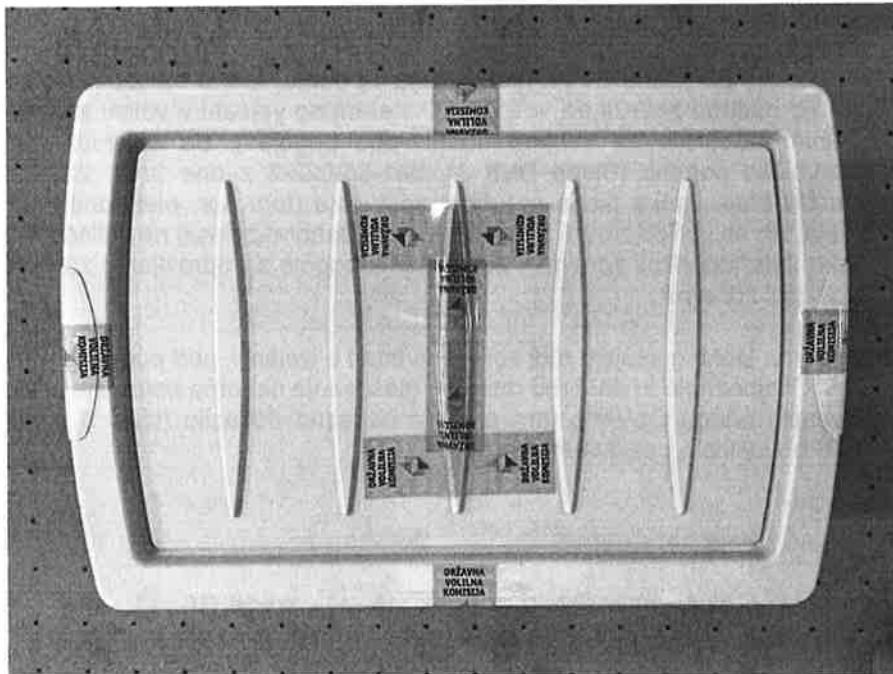
7.9. Glasovanje na domu

- 7.9.1. Na podlagi 83. člena ZVDZ (glasovanje na domu) lahko volivci, ki se zaradi bolezni ne morejo osebno zglasiti na volišču, v katerem so vpisani v volilni imenik, glasujejo pred volilnim odborom na svojem domu, pod pogojem, da obvestilu priložijo ustrezno zdravniško potrdilo (Sklep DVK št. 041-5/2022-2 z dne 3. 2. 2022). Za zdravniško potrdilo šteje vsaka pisna potrditev zdravnika (tudi npr. elektronska pošta), iz katere izhaja, da se volilec zaradi bolezni ne more osebno zglasiti na volišču. Potrdilo o bolezni lahko izda katerikoli zdravnik, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje zdravniške službe (ne le osebni zdravnik).
- 7.9.2. Na domu lahko glasujejo tudi volivci, ki bodo v izolaciji, pod pogojem, da o tem obvestijo ObVK najpozneje tri dni pred dnevom glasovanja oziroma najpozneje 16. 11. 2022 in da obvestilu (vlogi) ObVK o tem priložijo ustrezno dokazilo (izvid o pozitivnem testu ali SMS obvestilo o pozitivnem testu).

7.10. Predčasno glasovanje

- 7.10.1. Predčasno glasovanje poteka v torek, 15. 11., sredo, 16. 11., in/ali v četrtek, 17. 11. 2022, med 7. in 19. uro na sedežih volišč za predčasno glasovanje, ki jih določi ObVK.
- 7.10.2. Glasovanje na volišču za predčasno glasovanje poteka na enak način, kot glasovanje na rednem volišču (identifikacija volivca, podpis v volilni imenik, izročitev glasovnice, spremljanje statistike udeležbe).
- 7.10.3. ObVK mora volilnemu odboru, ki vodi glasovanje na volišču za predčasno glasovanje, izročiti zadostno število glasovnic, ki morajo biti žigosane na način, določen v točki 7.3. tega navodila.
- 7.10.4. ObVK mora posebej opozoriti volilni odbor, da se mora volivec najprej identificirati in da mora volilni odbor preveriti njegovo identiteto, nato pa se volivec podpiše v volilni imenik. Šele po podpisu volivca v volilni imenik se mu izroči glasovnico. Pričakujemo, da bo večina volivcev s seboj imela »obvestilo volivcu«, iz katerega je razvidno, na katerem volišču glasuje. Volilni odbor je treba tudi opozoriti, da volivci za glasovanje sicer potrebujejo zgolj osebni dokument (»obvestilo volivcu« ni obvezno).
- 7.10.5. Prav tako mora ObVK volilne odbore, ki vodijo predčasno glasovanje, opozoriti, da dosledno upoštevajo navodila za delo volilnih odborov in pri podpisu volivca v volilni imenik zakrijejo osebne podatke drugih volivcev ter vpisujejo tudi statistične podatke o udeležbi (po spolu in starosti).
- 7.10.6. V volilni imenik se v rubriki »opombe« pri imenu in priimku volivca, ki je predčasno glasoval, naredi zaznamka (opomba) »PREDČASNO«.
- 7.10.7. Na podlagi 69. člena ZVDZ je DVK odločila, da se glasovalne skrinjice, ki se uporabijo za predčasno glasovanje, za vsak dan glasovanja pečatijo (z uporabo varnostne nalepke). To pomeni, da se za vsak dan predčasnega glasovanja uporabi nova (druga) glasovalna skrinjica.
- 7.10.8. Volilni odbor vsak dan po zaključku predčasnega glasovanja na glasovalni skrinjici prelepi odprtino za glasovnico in vse štiri robove glasovalne skrinjice. Odprtina za glasovnico se prelepi s posebnimi nalepkami (ali na drug ustrezen način), pri čemer se ena nalepka zalepi preko odprtine za glasovnico, ta pa se z vsake strani prelepi še z dvema. O zaščiti glasovalnih skrinjic se vodi zapisnik.

Slika 1: Prikaz, kako se pravilno zalepi glasovalno skrinjico

- 7.10.9. Glasovalne skrinjice z glasovnicami se hranijo v posebnem varovanem prostoru (video nadzor, fizični nadzor ipd.). Dostop v te prostore imajo samo člani ObVK oziroma tajnik ali njegov namestnik. O hrambi ključa prostora, v katerem so shranjene glasovalne skrinjice z glasovnicami, se vodi zapisnik oziroma dnevnik, iz katerega mora biti razvidno, kdo in kdaj je vstopal v prostore (oz. prevzel ključ).

8. Ravnanje z glasovnicami

- 8.1. Za izvedbo glasovanja na rednih voliščih ObVK, na podlagi tretjega odstavka 64. člena in prvega odstavka 66. člena ZVDZ, za vsako volišče pripravi in preda volilnemu odboru toliko glasovnic, kot je število volivcev vpisanih v volilni imenik. Enako velja tudi za glasovnice za glasovanje pripadnikov narodne oziroma romske skupnosti.
- 8.2. Za izvedbo glasovanja na rednih voliščih ObVK, na podlagi tretjega odstavka 64. člena in prvega odstavka 66. člena ZVDZ, za vsako volišče pripravi in preda volilnemu odboru toliko glasovnic, kot je število volivcev, vpisanih v volilni imenik.
- 8.3. Za druge oblike glasovanja (predčasno, po pošti, na domu) morajo ObVK pripraviti primerno število glasovnic ter dosledno upoštevati sledljivost števila glasovnic po potrdilu(ih) in zapisniku o številu prejetih, uporabljenih in neuporabljenih glasovnic.

9. Glasovanje na volišču

- 9.1. Glasovanje in delo na voliščih poteka po pravilih, ki jih določa navodilo za delo volilnih odborov, ki ga sprejme DVK.
- 9.2. ObVK naj na dan glasovanja obiše čim več volišč na območju občine in preveri delo volilnih odborov, ki mora potekati v skladu z zakonom in navodili DVK.

10. Ugotavljanje izida volitev na volišču

10.1. Volilni odbor ugotovi:

1. a) število volivcev, vpisanih v splošni volilni imenik,
b) število volivcev, ki so glasovali s potrdilom upravne enote, ker pomotoma niso bili vpisani v splošni volilni imenik,
c) skupno število volivcev, ki so imeli pravico glasovati na območju volišča;
2. a) število volivcev, ki so glasovali po splošnem volilnem imeniku,
b) število volivcev, ki so glasovali s potrdilom upravne enote, ker pomotoma niso bili vpisani v splošni volilni imenik,
c) skupno število volivcev, ki so glasovali na volišču;
3. število oddanih glasovnic;
4. število neveljavnih glasovnic;
5. skupno število veljavnih glasovnic;
6. število glasov, ki jih je prejel posamezen kandidat/kandidatka (večinski sistem) oziroma prejela posamezna lista kandidatov, in število prednostnih (preferenčnih) glasov, ki jih je prejel posamezen kandidat/kandidatka (proporcionalni sistem);
7. število glasov, ki jih je prejel posamezni kandidat.

10.2. Veljavnost glasovnice se ugotavlja glede na glas za listo kandidatov oziroma glede na glas za kandidata.

10.3. Glasovnica je neveljavna:

- a) če je oddana prazna,
- b) če je volivec obkrožil več kot eno listo kandidatov in v primeru, ko ni glasoval za nobeno listo, temveč je na dveh ali več listah oddal prednostni glas posameznemu kandidatu na teh listah.

Glasovnica je neveljavna tudi v drugih primerih, če iz nje ni mogoče ugotoviti volje volivca.

10.4. Če je na posameznem volišču oddanih deset (10) ali manj glasovnic, volilni odbor ne sme ugotavljati izida glasovanja na volišču, temveč glasovnice preda ObVK ali POVK (če gre za volitve predstavnika narodne skupnosti ali predstavnika romske skupnosti), ki ugotovi izid glasovanja na tem volišču.

10.5. Volilni odbor v zapisnik o delu volilnega odbora vpiše statistične podatke o volilni udeležbi po spolu in starostnih skupinah.

10.6. ObVK mora beležiti podatke o volilni udeležbi na rednih voliščih po spolu in starosti ter jih predati občinski upravi občine.

11. Ugotavljanje delnega izida glasovanja

A. Ugotavljanje izida glasovanja na dan glasovanja, nedelja, 20. 11. 2022

11.1. Izid glasovanja na predčasnem glasovanju ugotavlja volilni odbor v nedeljo, 20. 11. 2022, po 19. uri (in ne prej).

11.2. Volilni odbor začne z ugotavljanjem volilnega izida takoj po zaprtju volišč po 19. uri. Če bi na katerem izmed manjših volišč volilni odbor končal delo pred 19. uro, ker so glasovali vsi volivci, vpisani v splošni volilni imenik, lahko začne z ugotavljanjem izida glasovanja takoj, vendar pa se izid glasovanja javno razglasi šele po 19. uri.

- 11.3. ObVK ob prevzemu volilnega gradiva od volilnega odbora, obvezno pred vpisom izidov glasovanja na voliščih v računalniški program, pregledajo vse neveljavne glasovnice in preverijo ustreznost odločitve volilnega odbora. Predsednik ali namestnik predsednika volilnega odbora, ki predaja gradivo volilnega odbora, mora počakati, da ObVK opravi pregled volilnega gradiva odbora in neveljavnih glasovnic in ob morebitni odpravi nepravilnosti podpisati popravljen zapisnik o delu volilnega odbora.
- 11.4. Pri vnosu izidov glasovanja po voliščih v računalniški program na območju okraja morajo biti navzoči predsednik ObVK ali njegov namestnik ter najmanj dva člana ali namestnika člana ObVK, ki jih določi ObVK. O vnosu izidov glasovanja po voliščih se sestavi zapisnik, ki ga podpišejo vsi, ki so sodelovali pri vnosu.
- 11.5. Član ObVK in predstavnik liste ali kandidata lahko po vnosu izidov glasovanja na volišču fotografira izid ali zahteva fotokopijo izida iz vseh zapisnikov o delu volilnih odborov na območju ObVK in/ali naslednji dan po vnosu izidov glasovanja lahko zahteva vpogled v vsak zapisnik o delu volilnega odbora na območju ObVK.

B. Ugotavljanje izida glasovanja po pošti v Sloveniji

- 11.6. ObVK v ponedeljek, 21. 11. 2022, po 12. uri ugotovijo izid glasovanja po pošti v Sloveniji. ObVK mora o sklicu seje, na kateri ugotavlja izid glasovanja po pošti, obvestiti predstavnike kandidatur oz. list kandidatov.
- 11.7. V postopku ugotavljanja izida glasovanja po pošti v Sloveniji ObVK upošteva glasovnice, ki so prispele po pošti k ObVK do 19. ure na dan glasovanja (20. 11. 2022), in glasovnice, ki so prispele po pošti iz Slovenije do 12. ure na dan po dnevu glasovanja (21. 11. 2022).
- 11.8. Ovojnice z glasovnicami, ki so prispele po pošti k ObVK dne 20. 11. 2022 po 19. uri, morajo imeti poštni žig z datumom oz. morajo biti ovojnica priložene listine, iz katerih je razvidno, da je bila glasovnica oddana na pošto dne 20. 11. 2022 pred 19. uro. Če poštnega žiga ni ali pa iz poštnega žiga izhaja, da je bilo gradivo oddano na pošto kasneje, se gradivo izloči. Na srednji ovojnici se zabeleži »ni razviden datum oddaje na pošto« ali »prepozno glasovanje«.

C. Ugotovitev izida glasovanja za župana občine

- 11.9. ObVK na dan glasovanja, najpozneje pa v ponedeljek, 21. 11. 2022, ugotovi izid glasovanja za župana občine. Če noben kandidat za župana ni dobil večine glasov in se mora opraviti drugi krog volitev med kandidata, ki sta dobila največ glasov, občinska volilna komisija to ugotovi s sklepom in ta ugotovitveni sklep pošlje DVK najpozneje v torek, 22. 11. 2022, do 12. ure na e-naslov: gp.dvk@dvk-rs.si.

12. Ugotavljanje končnega izida glasovanja

- 12.1. ObVK čim prej, najpozneje pa do 26. 11. 2022, ugotovi končni izid glasovanja za območje občine, sestavi poročilo o izidu glasovanja in ga pošlje županu, DVK ter predstavnikom kandidatur oziroma list kandidatov.

13. Predstavniki in zaupniki

- 13.1. Pri delu ObVK so lahko navzoči predstavniki kandidatur in list kandidatov.
- 13.2. Pri delu volilnih odborov so lahko navzoči zaupniki kandidatur in list kandidatov.

- 13.3. Imena zaupnika kandidata oziroma liste kandidatov sporoči predstavnik kandidata oziroma liste občinski volilni komisiji najpozneje do 14. 11. 2022. Predstavnik oziroma zaupnik kandidata oziroma liste kandidatov ne sme biti kandidat. Zaupnik kandidata oziroma liste kandidatov je lahko samo oseba, ki je vpisana v evidenco volilne pravice in ima volilno pravico v občini.

III.

1. Direktor Službe DVK lahko za izvrševanje tega navodila izda podrobnejše usmeritve za delo ObVK.
2. V besedilu tega navodila uporabljeni izrazi, zapisani v moški spolni slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.
3. To navodilo začne veljati z dnem sprejema in se objavi na spletnem mestu DVK. Navodilo se pošlje vsem ObVK v Republiki Sloveniji in Direktoratu za lokalno samoupravo, nevladne organizacije in politični sistem pri Ministrstvu za javno upravo.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Predsednica Državnega zbora Republike Slovenije je dne 20. 7. 2022 razpisala redne volitve v občinske svete in redne volite županov (Uradni list RS, št. 97/22).
2. DVK po določbi 40. člena ZLV Državna volilna komisija skrbi za enotno uporabo določb zakona, ki ureja volitve v državni zbor, v delu, ki se uporabljajo tudi za lokalne volitve in se nanašajo na volilne postopke ter v zvezi s tem daje ObVK strokovna navodila.

B.

3. S tem navodilom se določajo strokovna navodila, priporočila in usmeritve, ki jih morajo ObVK upoštevati pri izvedbi nalog iz svoje pristojnosti za zagotovitev zakonite izvedbe lokalnih volitev.

C.

DVK je sprejela to navodilo na podlagi 40. člena ZLV, v sestavi: predsednik Peter Golob in člani dr. Marko Kambič, Mitja Šuligoj, Miroslav Pretnar, Mojca Dolenc in Drago Zadergal. Navodilo je sprejela soglasno.

Peter Golob
Predsednik

